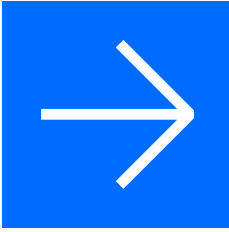

*Ръководство за достъпност
на културни събития*

Съставители:

KNOW
HOW
SHOW
HOW

DESIGN
FOR ALL
BULGARIA

Използваните символи в изданието са open source и могат да се използват свободно. Благодарим на приятелите ни от [CRITICAL design agency](#), които са разработили пълния пакет за европейската столица на културата Каunas 2022.

Документът е проектиран във формат А4, за по-удобно разпечатване.

Ръководството е част от проекта „Know-How Show-How общност”, реализиран с финансовата подкрепа на Национален фонд „Култура” по програма "ПРОГРАМА ЗА ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ И РАЗВИТИЕ НА ЧАСТНИ КУЛТУРНИ ОРГАНИЗАЦИИ”

Съдържание

Какво е достъпност и защо е важно?.....	4
Достъпност до културни събития.....	5
Преди събитието	6
Информация за събитието.....	8
Какво да не пропускаме при комуникация с хора с различни възможности	10
Физическа достъпност.....	13
Достъпност за хора с нарушено зрение.....	16
Достъпност за хора с нарушен слух.....	18
Хора със сензорни различия	20
Качество на преживяването	21
Приложение 1.....	22
Полезни връзки и ресурси	24
Референции	25

Какво е достъпност и защо е важно?

Терминът „достъпност“ означава справедливи и равни възможности за всички хора да достигат до различни места, да ползват продукти и услуги самостоятелно, независимо от своите способности, пол, възраст, произход и др. Основният смисъл на достъпността е да се осигурят условия за включване на хората с различни възможности във всички области на живота.

Използването на принципите на включващия дизайн гарантира изпълнението на задълженията спрямо [член 30 от „Конвенцията за правата на хората с увреждания“](#).

Включващият дизайн, както го наричат в Обединеното кралство и Китай, или *дизайн за всички*, както е известен в Скандинавските държави и Европа, или пък *универсален дизайн*, както е по-познат в САЩ, обединява различни дизайн направления с единна цел и сходни методи – да се включват колкото се може повече различни гледни точки (и такива на хора с различни възможности) в творческия процес от самото начало, за да може крайният резултат да бъде удобен и достъпен, без да сегрегира определена група от обществото.

Дизайн за всички е дизайн за човешкото многообразие, социално включване и равенство. Повече може да прочетете [тук](#).

Достъпност до културни събития

Настоящото ръководство включва информация за осигуряване на основен достъп на хората с различни възможности* в културни събития и дейности.

Осигуряването на достъпност на културно събитие или дейност е задължение на организаторите.

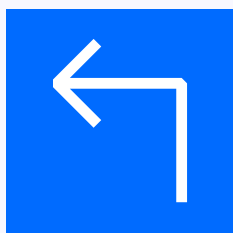
Преди да продължите нататък с ръководството, е добре да знаете:

- някои от адаптациите се предоставят по желание на човека, който се нуждае от тях, затова препоръките изложени по-долу не са всеобхватни;
- забранено е да се изискват доказателства за затруднение или увреждане, за да получи даден човек адаптациите за достъпност, от които има нужда;
- не може да се изисква плащане от нуждаещия се за съответната адаптация (например: човекът, нуждаещ се от рампа, не следва да заплаща нейното осигуряване), както и не може да се изисква по-високо заплащане за адаптирано място.

* В настоящия наръчник вместо „хора с увреждания“ ще използваме „хора с различни възможности“, защото смятаме, че по този начин сме максимално включващи и недискриминативни.

Преди събитието

Препоръчително е всяка организация да има координатор по достъпността, с когото хората да могат да се свържат, ако възникнат трудности или имат въпроси. Като организатор е редно да се погрижите контактната информация на този човек да е видима на вашия сайт или на сайта на събитието.

Координаторът по достъпността следва да е добре информиран за оборудването и да знае как да общува и да се отнася с хора с различни възможности. Препоръчително е целият персонал (рецепционисти, гидове, лектори, доброволци и др.) да премине обучение и да се запознае с цялата налична информация за достъпността.

Цялостно обучение на служителите и доброволците относно достъпността би било от голяма полза за вас като организатор, за персонала и за събитието.

Преди да започнете с организацията, можете да си отговорите на няколко важни въпроса, които са от съществено значение за хората с различни възможности, но са също толкова важни и за вас, тъй като ви дават представа за капацитета ви като организатор.

- Достъпно ли е мястото на събитието?
- За кого е достъпно? (Пример: Достъпно е за хора с нарушено зрение и нарушен слух.)
- За кого не е достъпно? (Пример: Не е достъпно за хора с двигателни нарушения.)
- Има ли нужда от специално оборудване на мястото на събитието? (Пример: необходимо е да се наеме подвижна рампа или достъпна външна временна тоалетна.)
- Ще трябва ли да поръчате някои допълнителни услуги? (Пример: Необходимо е да се ангажира жестов преводач.)
- Към кого трябва да се обърне вашият посетител, ако има въпроси?
- Погрижете се да има ясна информация за следното:
 - купуване на билети (дигитални и/или физически);
 - помощ по време и след събитието;
 - условия за пристигане и вход/настаняване;

- налични услуги и оборудване, както и как биха могли да бъдат ползвани (Пример: как може да се ползва жестов преводач; къде е мястото за облекчаване на асистиращи животни и т.н.)

Важно:

Ако има предварителна регистрация, нека съществува възможност посетителите да отбележат дали имат нужда от адаптиране на среда или съдържание, или от друг тип помощ.

Лоша практика е слагането на тикбокс за увреждания. Например:

- сляп
- глух
- с инвалидна количка
- с дислексия
- аутизъм

Не ви съветваме да го правите, тъй като хората не са квадратчета или диагнози и техните нужди могат да бъдат комплексни и/или различни от това, което предполагате. Дайте им възможност сами да обяснят.

Информация за събитието

За да може всеки да получи публикуваната информация за събитието по ясен и недвусмислен начин, организаторите трябва да я публикуват в различни формати, достъпни за публика със зрително или слухово нарушение или затруднения при четене или разбиране.

Предоставете информацията предварително, така че хората да могат да планират участието си във вашето събитие и да знаят какво могат да очакват. Нека потребителите имат избор по отношение на различните канали, през които ще я ползват – уебсайт, брошури, плакати и т.н. Хората с различни възможности трябва да могат да поискат информация, да я получат и да се регистрират за събитието и чрез алтернативни методи: телефон, текстово съобщение (SMS), имейл или друг дигитален канал (например eventbrite.com).

Не е необходимо да създавате отделна версия на уебсайта си за хора с различни възможности. Уверете се, че информацията във всичките и форми е лесно разбираема и четлива.

Ако събитието или дейността не са достъпни, споделете това по време на обявяването и промотирането му. Не крийте тази информация, защото единственото по-лошо от това да не можеш да посетиш някое събитие, е да не знаеш, че не можеш да го посетиш и да го разбереш на входа.

Ясно информирайте хората за възможностите. Например: събитието ще се проведе на горен етаж и няма асансьор; има три стъпала по пътя към концертната зала и др. Не забравяйте да включите информация за адаптирани входове и паркинг.

Използвайте снимки, карта и/или друг визуален елемент за достъпността в допълнение на текста, така хората могат да се ориентират по-лесно кое къде се намира и какво да очакват.

Уверете се, че дигитално разпространяваната информация е достъпна за екранните четци, които се използват от незрящи или хора с нарушено зрение.

Екранните четци не могат да четат текст от снимка и понякога имат проблеми дори с четенето дори на PDF формат, ако не е подготвен правилно. Описвайте снимки и други визуални материали, особено при разпространение в социалните мрежи използвайки Alt

(алтернативен текст) при подготвянето на пост в сайта ви или в социалните мрежи.

Използвайте Camel Case за хаштагове – ако дългите хаштагове са написани с малки букви, екранният четец не може да разпознае отделните думи. Затова изписвайте с главна буква всяка дума.

Пример: #DesignMattersEveryTime вместо #designmatterseverytime

Имайте предвид, че не всеки незрящ човек използва брайлова азбука. Много незрящи хора разчитат на софтуер за преобразуване на текст в реч. Все пак, ако аудиторията ви е по-възрастна, опитайте се да предоставите информация и на брайлово писмо.

Използвайте субтитри на всеки видеоклип, както и аудио описание.

Обяснете всички акроними, ако има такива.

Важната информация трябва да бъде отпечатана с големи букви най-малко с размер 16 или 18 и с ясен шрифт. За достъпни шрифтове се считат Arial, Helvetica, Veranda

Препоръчваме и [Adys](#) – специално създаден шрифт, който улеснява хора с лека до средна степен на дислексия при четене.

Използвайте контрастни цветове.

Избягвайте изписването с главни букви, както и дългите пасажи в курсив или с ръкописен шрифт.

Избягвайте да разпространявате информация за събитието, напечатана върху лъскава хартия – тя отразява светлината и може да затрудни разчитането.

Какво да не пропускате при комуникация с хора с различни възможности

- Когато разговаряте с човек с нужда от адаптация в рамките на вашето събитие, обръщайте се непосредствено към него, а не към придружаващия го, към преводача или към друг, присъстващ на разговора.
- Когато се представяте на човек с различни възможности, напълно естествено е да му подадете ръка, за да се поздравите. Дори хората със затруднения при движението на ръката си или използващи протеза могат да стиснат или докоснат ръката ви.
- Ако предлагате помощ, почакайте, докато я приемат, а след това се поинтересувайте за инструкции.
- Обръщайте се към възрастните като към възрастни.
- Когато разговаряте с човек, изпитващ трудности при общуване, изслушвайте го внимателно. Бъдете търпеливи, докато сам завърши фразата. Не го поправяйте и не довършвайте изречението вместо него. Ако е необходимо, задавайте кратки въпроси, които изискват кратки отговори, кимване или жест. Никога не се преструвайте, че разбирате, ако в действителност не е така. Повторете какво сте разбрали – това ще помогне на събеседника ви да ви отговори, а на вас – да го разберете.
- Не се смущавайте, ако случайно сте казали „Ще се видим“ или „Чухте ли за...“ на хора с нарушения в зрението или слуха. Това са нормални фрази във всекидневното общуване.
- Ако съществуват трудности при осъществяването на адаптацията, попитайте дали има друг възможен начин. Не казвайте: „Добре, това не е важно“, защото може да прозвучи сякаш самият човек не е важен.
- Не се обиждайте, ако сте получили отказ на предложението си да помогнете.

Хора с двигателни нарушения

- Всяко помощно средство – бастун, инвалидна количка, патерици, проходилка, е нечия собственост, която трябва да се уважава. Не ги премествайте или вземайте без разрешение.
- Когато говорите с човек, използващ инвалидна количка или патерици, застанете така, че вашите и неговите очи да са на едно ниво – тогава ще ви бъде по-удобно да разговаряте.
- Инвалидният стол е част от неприкосновеното пространство на човека, който го използва. Внимавайте да не се подпрете или облегнете на количката – това би могло да подрази собственика ѝ или неговите придружители.
- Не проявявайте покровителствено отношение към хора, използващи инвалидна количка – не поставяйте ръката си върху главата или раменете им, не ги наричайте с умалителни имена.

Хора, които не виждат добре

- Когато се срещате с човек с увредено зрение, кажете кой сте и назовете хората, които са дошли с вас. Ако имате общ разговор в група, не забравяйте да се представите и да поясните към кого се обръщате, докато говорите.
- Предложете ръката си. Не насочвайте човека, не стискайте ръката му, вървете така, както обикновено ходите.
- Опишете накратко, къде се намирате. Например: „Вляво от вратата при влизане има масичка за кафе“.
- Не се дръжте с кучетата водачи като към обичайни домашни животни. Не командвайте, не пипайте и не играйте с кучето водач.
- Не вземайте и не стискайте бастуна на човек, който не вижда добре.

Хора, които не чуват добре

- За да привлечете вниманието на човек, който не чува добре, помахайте му с ръка или го потупайте по рамото.
- Когато разговаряте с човек, който е с увреден слух, гледайте право в него.
- Говорете ясно и равномерно. Не е нужно излишно да подчертавате нещо или да повишавате тон.
- Ако ви молят да кажете нещо няколко пъти, опитайте се да парафразирате своето предложение.
- Не забравяйте за средата, която ви обкръжава. В големи или многолюдни помещения е трудно да се общува с хора, които не чуват добре. Яркото слънце или сянката също могат да се окажат бариери.
- Бъдете отзивчиви – кимайте, вместо да казвате „Хмммм“.
- Използвайте жестове, език на тялото и изражения на лицето, за да предадете емоцията на съобщението, когато е подходящо. Не преекспонирайте излишно изказа си.
- Не сменяйте темата на разговор без предупреждение.
- Не всички хора, които имат затруднения със слуха, могат да четат по устните. Ако все пак събеседникът ви може, се опитайте да се разположите така, че светлината да пада върху вас и да се виждате добре. Постарайте се нищо да не пречи при говоренето ви (храна, цигара, ръце).

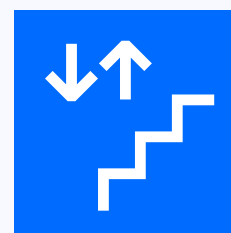
Физическа достъпност

Участието в културни събития често е голямо предизвикателство за хората с различни възможности. Те се сблъскват с пречки не само на самото събитие, но и когато се опитват да стигнат до него. Затова е много важно да предоставите възможно най-много информация как може да се стигне до мястото на събитието. Тази информация е полезна за всички и помага за намаляване на неудобствата на хората с различни възможности, в това число и на всички с временни затруднения – например човек с навехнат крак, който използва патерици в момента.

Осигуряването на достъпност е важно за свободното, безопасно, независимо и достойно движение на хората с различни възможности заедно с останалата част от публиката.

- Докато избирате място на събитието, проверете каква е заобикалящата инфраструктура. Ако локацията е свързана с различни транспортни средства, шансовете хора с различни възможности да пожелаят да посетят вашето събитие ще се повишат. Преценете дали вашето събитие или дейност е далеч от обществен транспорт (автобуси, тролейбуси, метро, влакове и др). Ако събитието се провежда в продължение на няколко дни, помислете за достъпността на местните хотели, забележителности, ресторанти и търговски центрове, които са включени в допълнителната програма или които хората биха искали да посетят.
- Оценете възможностите на системата на обществения транспорт в близост до мястото на вашето събитие, особено ако то се намира извън населено място – например дали графикът на влакове и/или автобуси е удобен за вашите дейности.
- Ако събитието е мащабно, може да се помисли за допълнителен транспорт, свързващ локациите на различните дейности и близкото населено място.

1. Достъпен маршрут

Идентифицирайте и по възможност картографирайте различните начини за достигане до вашето събитие – с автомобил, обществен транспорт, пеша, дори с лодка или каруца, ако това е в тематиката и локацията на събитието.

След това преценете доколко са достъпни те:

- колко близо са различните точки на пристигане до локацията и до входа на избраното място;
- има ли сериозен наклон на терена (вж Наредба 4 от приложението);
- има ли възможност за паркиране;
- има ли възможност за престой – имайте предвид, че бусовете за специализиран транспорт са по-големи и имат нужда от допълнително място за рампата за слизване и качване;
- какво е разстоянието от входа до всяко място, където се провеждат дейности – регистрация, каса, кафене/ресторант, както и достъпни тоалетни с работещи врати и удобни кошчета и мивки;
- има ли рампи за колички – за родители с малки деца, както и за хора, които ползват ръчна или електрическа количка.

Важно: проверете състоянието на рампата – самото наличие на такава не означава, че тя е безопасна и работеща; уверете се, че персоналът е наясно как да оперира с нея.

Достъпните маршрути, които свързват споменатите места, трябва да позволяват на всеки човек да ползва пространството, да стигне до своето място в публиката, да се разминава безопасно и да участва в дейностите, които се провеждат.

Може да имате главен маршрут и няколко второстепенни. Основният маршрут трябва да включва възможност за паркиране и достъпни тоалетни.

Важно: Разработете план за спешни случаи, който включва протоколи за безопасна евакуация на ползвателите на инвалидни колички. Обучете персонала за процедурите и се уверете, че има определени зони за помощ, ако е необходимо.

2. Настаняване

- Избягвайте използването на столове, прикрепени към маси.
- Помислете дали сеящите места са подходящи и удобни и за хора с наднормено тегло.
- Осигурете запазени места на предните редове за хората с нарушено зрение и/или слух.
- Осигурете подходящо място, където да може да се настани и човек с животно асистент, без да се разделят.
- Не струпвайте всички места за хора с различни възможности в една и съща зона.
- Осигурете възможност за запазване на място до човек, ползващ количка – за неговия асистент, приятели, семейство.
- Не поставяйте човек, ползващ количка, на алеите за движение.
- Ако можете, дайте избор на човека, ползващ количка, къде да се позиционира, за да гледа събитието. Не всички искат да са на първия ред.
- Осигурете достъп както пред сцената, така и на сцената. (Някой от гост-лекторите или изпълнителите може да е с различни възможности, а може и да се наложи на сцената да бъде качен човек с различни възможности от публиката.)
- Осигурете директен поглед към центъра на дейността (сцена или екран) без скриване от колони, кабели, екрани и под подходящ ъгъл. Ако публиката е права или танцува по време на събитието, местата с достъпност е добре да бъдат разположени така, че тя да не крие събитието от човек в количка или с нисък ръст.

Културно събитие, което се провежда на открито, също трябва да бъде достъпно и да позволява на участниците с нужда от адаптация удобно и безопасно пристигане и активно участие заедно с цялата публика.

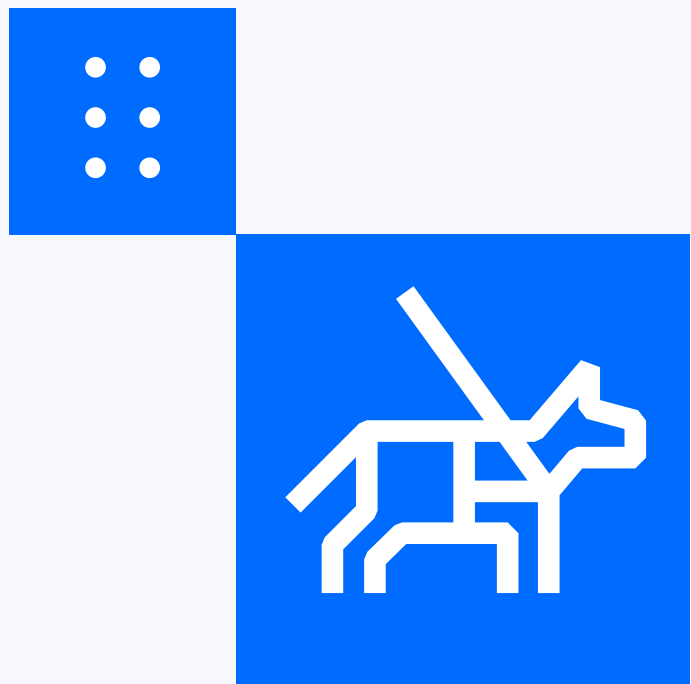
Ако организирате събитие на спортна тематика, имайте предвид, че спортните колички са с различен наклон на колелата и с по-различни размери от стандартните, затова ще е необходимо да предвидите пътека с широчина поне 1 метър.

Достъпност за хора с нарушено зрение

- Опитайте се да допълните пътеките с ясно различими повдигнати линии (водещи линии).
- Персоналът е добре да бъде обучен как да помага на хората със зрителни увреждания. Важно е да се избягват насоки с жестове или даването на неразбираеми за хора с нарушено зрение указания – например „от синята колона вляво“. Добре е да се заявява възможно най-ясно на колко метра или крачки вляво или вдясно е търсената локация.
- Ако е възможно, регулирайте осветлението и избягвайте навлизането на ярка слънчева светлина в помещенията. Големите прозорци създават прекрасна атмосфера, но и затрудняват четенето на написаното на екрана и очите се уморяват.
- В началото на събитието опишете накратко залата и подредбата на сцената. Не се притеснявайте да кажете, че „от двете страни на сцената има големи розови завеси“. Цветовете, особено ако са важен елемент, е нещо, което можете да споделите без притеснения. Но и твърде отвлечените и подробни описания не вършат работата – „от двете страни на сцената има големи завеси с цвят на залязващо слънце през юлски ден“ е чудесно, но трудно би донесло информация на незрящ човек.
- Ако организирате събития тип конференции или лекции и знаете, че в публката има хора с нарушено зрение, можете да информирате предварително говорителите да се представят с името си и да опишат накратко как изглеждат или какво е характерно за външния им вид. Добре е описанията да са кратки и фактологични:
Пример: „Здравейте, аз съм ..., на близо 50 години, с бяла кожа и кестенява коса на опашка. Винаги нося цветни диоптрични очила.“
- Дори на някого подобни описания да се сторят странни, те ще са от изключителна важност за по-цялостното възприемане на случващото се в рамките на събитието от хората със зрителни специфики.
- Ако има презентация, уведовете лекторите, че тя трябва да бъде достъпна.

- По време на събитието помолете лекторите да опишат на глас целия материал на слайдове и/или флипчартове, особено ако има графики или изображения.
- Предоставете аудио описание на показаните видеоклипове, ако е имало такива.
- Важно: Помислете дали наблизо има подходящо място за облекчаване на животните асистенти.

Достъпност за хора с нарушен слух

При осигуряване на условия за хора с нарушен слух може да се използват следните помощни мерки:

- субтитри на живо
- жестов превод
- помощни дигитални системи, работещи в реално време, или CART – надписи в реално време, т.е. незабавен превод на изговорени думи в текст на екрана. (Ръчните надписи в реално време обикновено са по-добри от автоматичните машинно генерирани надписи.)

Можете да подготвите ръчен надпис с предварителна информация как се изписват имената на различните говорители, какви художествени термини и акроними ще бъдат използвани, както и други детайли, които да им помогнат с точност при изписването. Избягвайте използването на акроними по време на публични събития, ако е възможно.

Важно: Имайте предвид, че жестовият език е самостоятелен език със своя граматика и лексика. Хората, които използват само жестов език, невинаги разбират дълъг текст на български, затова е добре, когато имате възможност да използвате преводач, предварително записано видео с преводач или адаптирани субтитри.

Осигурете добре осветено пространство за жестовия преводач за предпочитане с тъмен, плътен фон, без ярка светлина или разсейваща декорация.

Ако интензитетът на светлината по време на събитието трябва да бъде намален, поставете се да има алтернативни решения за хора, които четат по устните.

По време на големи събития, когато се планира излъчване пред широка аудитория с аудио-визуално оборудване, поставете прозорец за жестомимичен преводач в ъгъла на екрана (за това ще ви е необходима допълнителна видеокамера).

Уверете се, че преводачите имат място за почивка, когато не превеждат. Имайте предвид, че за събитие по-дълго от 1 астрономически час, са необходими двама преводачи.

Уверете се, че преводачите са на разположение по време на почивките и, ако е необходимо, дори след събитието.

Информирайте преводачите за съдържанието на вашата програма и ако е възможно, ги запознайте предварително с лекциите, текстовете на песните и друга текстова информация (можете да им предоставите съдържанието на презентации, песни, заглавия на лекции, терминология).

Уверете се, че хората, използващи услугите за превод, могат да виждат както преводачите, така и говорещите (или екрана/сцената) едновременно.

Помолете лекторите на събитието да говорят ясно и да избягват да говорят едновременно.

Хора със сензорни различия

Избягвайте използването на мигащи светлини, силни звуци и аромати.

Осигурете тиха стая, която хората със сензорни различия да могат да посетят при нужда.

Ако е възможно, отбележете в програмата на събитието моментите, в които може да се очаква нещо особено ярко, шумно или стряскащо.

Качество на преживяването

Добре е участниците в събитието да са подготвени, че присъстват хора с различни възможности, за да не се изненадват или да приемат за неучтиво някои от следните ситуации:

Някои хора не могат дълго да стоят седнали и имат нужда да стават, други обратното – няма да могат да станат, дори когато цялата публика е на крака.

Има такива, които трябва да приемат медикаменти в определено време и е необходимо да излязат.

Хората със синдром на Турет имат нежелани тикове или внезапно казват и повтарят думи. Те не могат да контролират това, така че е необходимо да се подходи с разбиране.

Важно: Когато като организатор попаднете в ситуация на конфликт на нужди – например силно осветление за хора със зрителни нарушения и човек, който е фотосензитивен – говорете с тях едновременно и потърсете заедно най-доброто решение. Обикновено хората с различни възможности сами предлагат варианти и достигат до компромис, защото най-добре знаят какво и доколко могат да толерират.

Приложение 1

Член 30 от „Конвенцията за правата на хората с увреждания“

Участие в културния живот, почивка, свободно време и спорт

1. Държавите - страни по настоящата конвенция, признават правото на хората с увреждания да участват равноправно с всички останали в културния живот, като предприемат подходящи мерки, за да гарантират, че хората с увреждания:

а) имат достъп до културни материали в достъпен за тях формат;

б) имат достъп до телевизионни програми, филми, театрални спектакли и други културни прояви в достъпен за тях формат;

в) имат достъп до културни представления или услуги, като например театри, музеи, кина, библиотеки и туристически услуги, както и доколкото е възможно, с достъп до паметници и обекти от национално културно значение.

2. Държавите - страни по настоящата конвенция, предприемат подходящи мерки за предоставяне на възможност на хората с увреждания да развиват и използват своя творчески, артистичен и интелектуален потенциал не само в своя собствена полза, но и за благо на обществото.

3. Държавите - страни по настоящата конвенция, предприемат подходящи мерки в съответствие с международното право, за да гарантират, че законите, защитаващи правата на интелектуална собственост, не служат като необоснована или дискриминационна преграда пред достъпа на хора с увреждания до културни материали.

4. Хората с увреждания имат неотменно право равноправно с всички останали на признаване и подкрепа на тяхната специфична културна и лингвистична идентичност, включително език на знаците и култура на лишените от слух.

5. С оглед предоставянето на възможност на хора с увреждания да участват равноправно с всички останали в развлекателни и спортно-възстановителни дейности държавите - страни по конвенцията, предприемат подходящи мерки:

а) за насърчаване и подпомагане на участието, в най-пълната възможна степен, на хора с увреждания в обичайни спортни дейности на всички равнища;

б) за осигуряване възможност за хората с увреждания да организират, развиват и участват в развлекателни и спортно-възстановителни дейности, специално пригодени за хора с увреждания, като за целта насърчават предоставянето на такива хора равноправно с всички останали на подходящо обучение, тренировка и ресурси;

в) за осигуряване за хора с увреждания на достъп до съоръжения и обекти за спорт, отдих и прекарване на свободното време;

г) за осигуряване за деца с увреждания равноправно с всички останали деца на равен достъп до игри и спортно-развлекателни дейности, включително такива, които са застъпени в училищната система;

д) за осигуряване за хората с увреждания на достъп до услуги от лица, ангажирани в организиране на спортно-развлекателни, туристически и други свързани със свободното време дейности.

Полезни връзки и ресурси:

В България:

1. Ръководство за физическа достъпност:

[Диляна Динева Наръчник](#)

2. Жестов превод:

[StraySheep](#)

3. Видеострийминг:

[OctoPlay](#)

[4. Наредба № РД-02-20-2 от 2021 г. за определяне на изискванията за достъпност и универсален дизайн на елементите на достъпната среда в урбанизираната територия и на сградите и съоръженията](#)

По света:

5. Стратегия на Европейския съюз за правата на хората с увреждания:

[Strategy for the Rights of Persons with Disabilities 2021-2030](#)

6. Европейски акт за достъпност:

[European accessibility act](#)

7. Ръководство за достъпни сайтове:

[Accessibility Guidelines \(WCAG\) 3.0](#)

8. Ръководства за „Лесен за четене текст“:

[AbilityNet](#)

[Foundation for People with Learning Disabilities](#)

[A Guide on Digital Accessibility and Easy-Read Content](#)

Референции

1. Добри практики за планиране и организиране на достъпни събития:

[*Best Practice Guidelines for Planning an Accessible Event*](#)

2. Как да направим събитията достъпни? Чеклист:

[*Making Events Accessible: Checklist for meetings, conferences, training, and presentations that are remote/virtual, in-person, or hybrid*](#)

3. Гид за достъпно организиране на събития:

[*Holding Inclusive Events: A Guide to Accessible Event Planning*](#)

Ако темата ви е интересна, искате да се задълбочите или имате нужда от съдействие, моля обърнете се към Ивелина Гаджева, Фондация Дизайн за всички България (igadzheva@dfa.bg)

*Благодарим, че подкрепяте
човешкото многообразие!*